

Українська мова
5 клас

Вчитель: Чудна Наталія Володимирівна

Сьогодні
04.09.2024

Урок
№3

Тлумачний словник

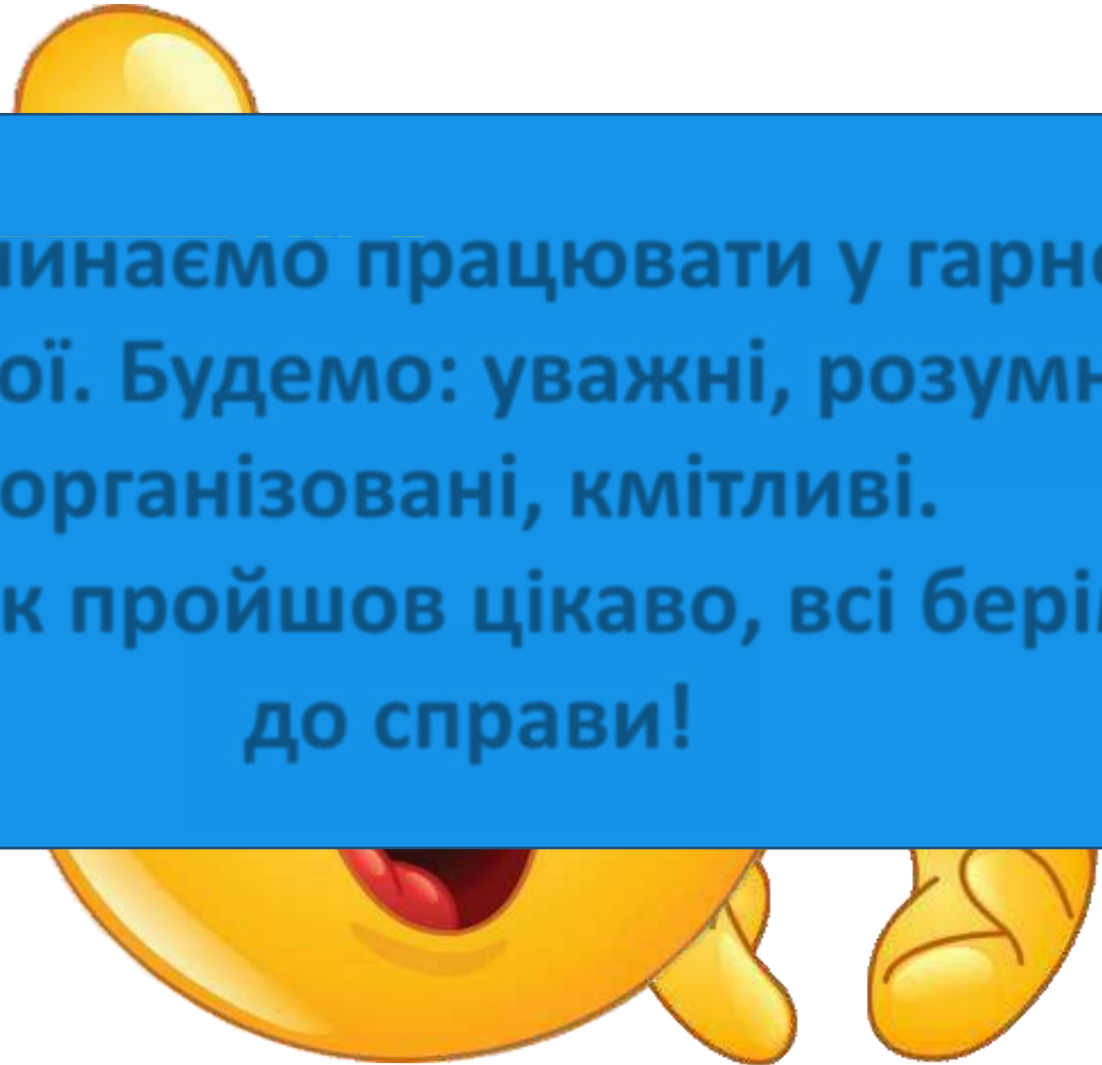
Мета: поглибити знання учнів про лексичне значення слова, дати поняття про однозначні та багатозначні слова, формувати вміння розрізняти такі слова, доречно використовувати їх у мовленні; продовжувати користуватися тлумачним словником; удосконалювати вміння самостійно збагачувати власний словниковий запас, в тому числі за допомогою словників; виховувати любов і пошану до рідного слова.

Уже дзвінок нам дав сигнал:
Працювати час настав.
Тож і ми часу не гаймо,
Роботу швидше починаймо.

Тож починаємо працювати у гарному
настрої. Будемо: уважні, розумні,
організовані, кмітливі.
Щоб урок пройшов цікаво, всі берімося
до справи!

**А як ти попрацював
вдома?**

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

Добірний, збагну́ти.

Прочитайте епіграф. Як ви його розумієте? Яким чином це висловлення стосується теми уроку? Чи є зв'язок між темою уроку і «словами дня»? Які слова називають добірними? Що допомагає вам збагнути словник?

1. Що таке словник?
2. Який словник називають тлумачним?
3. Як правильно користуватися словником?

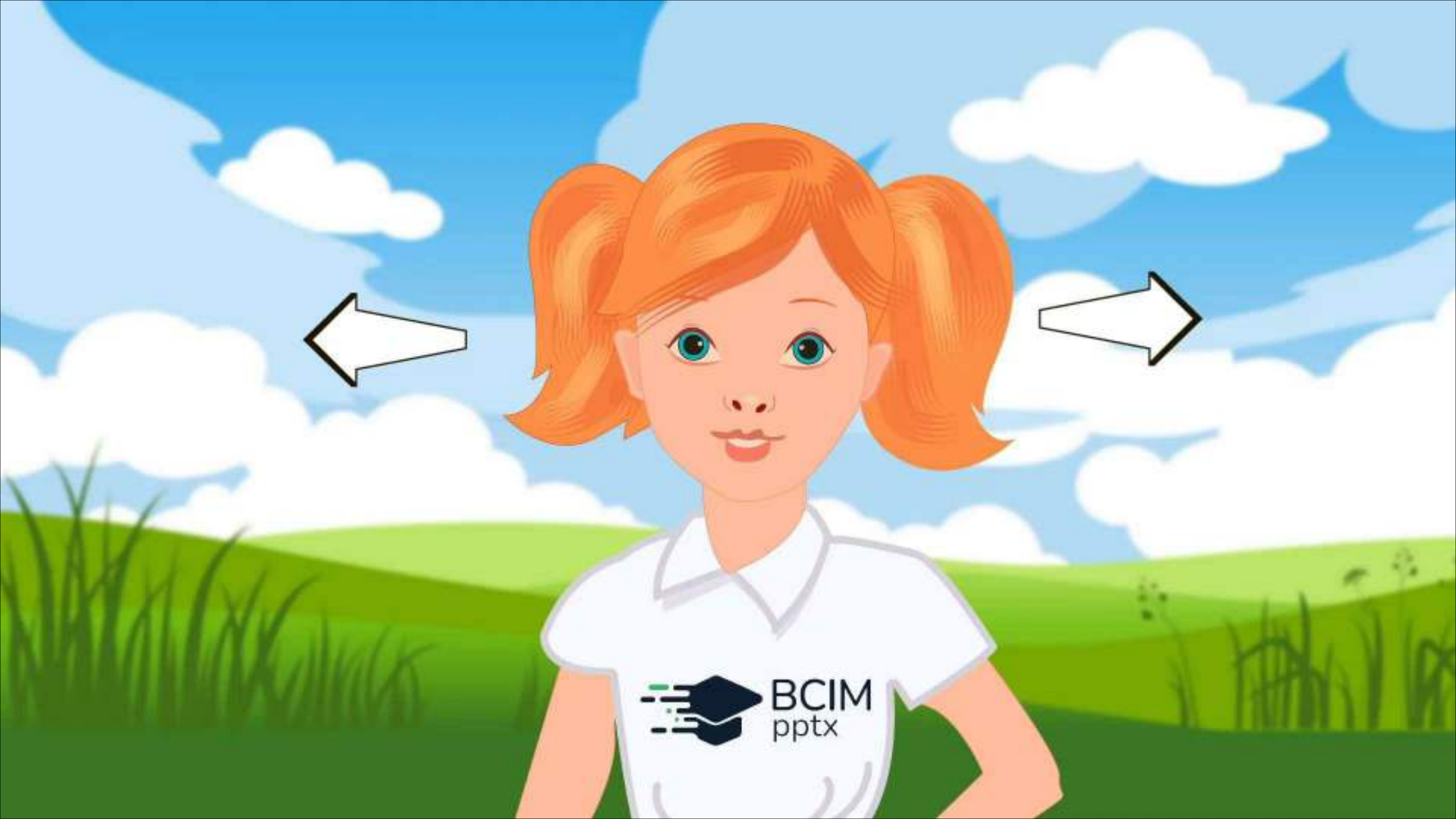

1. Навіщо створили тлумачний словник?
2. Скільки слів у нашій мові? Навіщо так багато?
3. Чому важливо дружити із тлумачним словником?

Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.

Вправа 18. Обміркуйте ситуації, коли словник необхідний

Навіщо стільки словників???

Тлумачний	Перекладні
Орфографічний	Орфоепічний
Антонімів	
Епітетів	Термінологічні
Фразеологічний	Наголосів

Чи можна обійтися без них?

Вправа 19. Розгляньте подану ситуацію. Прочитайте й перекажіть своїми словами зміст кожного речення так, як ви його уявили і зрозуміли. Що ви порадите читачеві / читачці?

КНИЖКА РОЗВИВАЄ УЯВУ

Я читаю книжку, а в ній такі речення:
Усміхнені хлопці нахилилися над
моріжком.
Здавалося, що хата тримається на його
раменах.
У лісі я знайшов **трутовик**.
По **плесі** щось хлюпнуло.
Калина пустила коріння в їхнє **рінисте**
подвір'я (М. Дочинець).

Як уявити?

моріжок ?
рамена ?
трутовик ?
плесо ?
рінисте ?

Чи цікавилися ви, скільки слів у нашій мові?
Чим обґрунтована, на вашу думку, така
кількість?

Вправа 21. Прочитайте речення. Поміркуйте і скажіть, чим відрізняються ліс і парк? Як визначити різницю?

Цю територію неподалік від кімнат відпочинку називали лісом, але вона швидше нагадувала охайний великий парк (В. Кохан).

Вправа 22. Кожне знайоме слово має свій аромат, смак, колір, чіткі обриси або своєрідну фактуру, що постають в уяві мовця, коли воно звучить. Заплющіть очі й покличте на допомогу уяву. Скажіть, що ви уявляєте й відчуваєте, коли чуєте подані слова

Матиола, чебрець, струмок, ковила, пух, красоля, лемент, вервечка, узвар, омшаник, повінь, цитрина, хвіртка, суніця, соловейко.

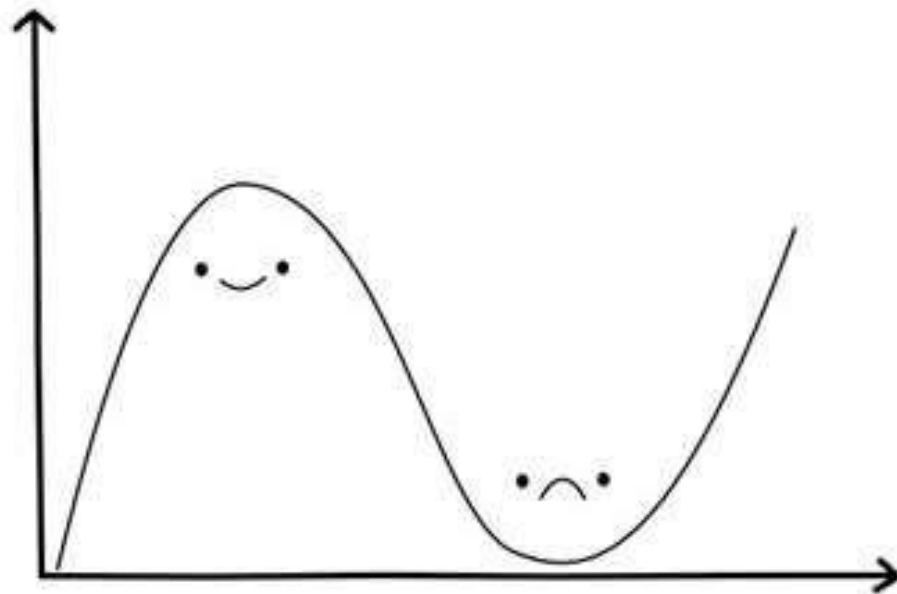

Вправа 22. Які слова не постали у вашій уяві? Чому?

Матиола, чебрець, струмок, ковила, пух, красоля, лемент, вервечка, узвар, омшаник, повінь, цитрина, хвіртка, суніця, соловейко.

Яких емоцій було більше й чому? Чим збагатив вас урок? Що вас здивувало, а що змусило задуматися? Так чому ж треба «дружити» із тлумачним словником?

Матиола, чебрець, струмок,
ковила, пух, красоля, лемент,
вервечка, узвар, омшаник,
повінь, цитрина, хвіртка,
суниця, соловейко.

З'ясувати лексичне значення
слів, записати в зошит,
користуючись тлумачним
словником. Уміти пояснити
значення поданих слів.

Оберіть острів, на який ви б завітали
у кінці уроку

Інтересу

Радості

Успіху

Незадоволення

Суму